

Waarom geen Vrouwen, Loren Cunningham & David Hamilton

Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen!

“God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.” Deze tekst uit Genesis 1 zegt dat zowel man als vrouw Gods beeld weerspiegelen. Op grond van deze tekst vindt een christelijke voorman als Loren Cunningham, oprichter van de zendingsorganisatie Jeugd met een Opdracht, dat vrouwen een prominente rol verdienen in de gemeente van Christus. Samen met David Hamilton (theoloog) schreef hij het boek *Waarom geen Vrouwen*.

Vrouwen buiten en binnen de kerk

In de Westerse wereld is er voor vrouwen nog nooit zoveel vrijheid geweest als nu. De samenleving werkt er hard aan om de barrières die de gelijke kansen tussen mannen en vrouwen in de weg staan te slechten. Er wordt wel gezegd dat het feminisme zijn strijd gevoerd heeft.¹ De Missie is geslaagd.

Binnen de kerk heerst vaak een heel andere mening ten aanzien van vrouwen dan in de seculiere wereld. Sommige bijbelgetrouwe christenen denken dat het tegen Gods wil ingaat, wanneer vrouwen onderwijzen aan mannen. Zij baseren onder andere hun mening op de zogenaamde zwijgteksten uit 1 Kor 14 : 34-36 en 1 Tim 2 : 11-15. Hierin zegt de apostel Paulus dat vrouwen niet behoren te spreken tijdens de samenkomsten.

Gevolgen

Steeds meer vrouwen zijn hoog opgeleid en hebben banen waarbij ze veel verantwoordelijkheid dragen. Als het gaat om hun verantwoordelijkheid binnen de gemeente van Christus, dan weten ze niet waar ze aan toe zijn. Wat is hun plek in de kerk en hoe kunnen ze daarin functioneren? Uit die onzekerheid houden sommige vrouwen zich maar stil; anderen zetten zich voor de volle 100 % in maar altijd *in* de schaduw van mannen.²

Er is veel werk te doen om de Grote Opdracht van Jezus Christus uit te voeren. Mannen komen vaak handen te kort. Wat zouden zij de hulp van capabele vrouwen goed kunnen gebruiken. *Behoren vrouwen niet evenzeer als mannen tot het Lichaam van Christus? Waarom moeten zij van de zijlijn toekijken?* Om deze vragen goed te kunnen beantwoorden gaan we een heel stuk terug in de geschiedenis. Hoe dachten de Grieken, de Romeinen en de joden over de vrouw en hoe beïnvloedt die kijk de onze? Hoe was Jezus' houding ten aanzien van vrouwen? Hoe kunnen we passages over de vrouw bij Paulus interpreteren?

Vrouwenhaat

Uit historisch onderzoek blijkt dat door de hele geschiedenis heen het vrouwelijke geminacht en onderdrukt werd (Hfdst. 5-8, *Waarom geen Vrouwen*). Hoe bijzonder en uitnemend de Griekse filosofie ook geweest is, ten aanzien van de vrouw waren de Griekse filosofen voor het merendeel neerbuigend. Dit heeft eveneens het joodse denken beïnvloed. Een voorbeeld van die neerbuigende houding bij de Grieken en Romeinen, die ook in het Jodendom doordrong zien we bij de Griekse filosoof Thales. Hij noemt drie redenen voor dankbaarheid : “dat ik als mens geboren ben en niet als dier, als man en niet als vrouw, ten derde als Griek en niet als een

---

¹ 25 Jaar Opzij, pag.10

² *Some women are under male leadership and affirming them and serving them, yet not being recognized, but utilized by male leaders:* Nancy Beach (Willow Creek Conferentie, Lelystad jan. 2010)

Waarom geen Vrouwen, Loren Cunningham & David Hamilton

barbaar". In een zeer oud joods dagelijks gebed (voor mannen) zien we dezelfde drie redenen terugkomen, waarbij in het derde tweetal het woord "jood" "Griek" vervangt, en "barbaar" wordt "Griek"³. Let erop dat Paulus in Galaten 3:28 de drie onderscheidingen die net genoemd zijn in Christus, opheft.

De gedachte dat vrouwen zwak en slecht waren is al vroeg in de kerkgeschiedenis invloedrijk geworden. Een getuige hiervan is de Franse weduwe, Christine de Pisan. Zij was een diep gelovige vrouw die ook geleerd was. Zij schreef in 1405 een boek, waarvan gezegd is: "*voor het eerst in de wereldliteratuur neemt een vrouw het voor vrouwen op*". Het boek is een allegorie. Zij begint met weer te geven wat zij gelezen heeft bij geleerde mannen over het wezen van de vrouw. Over het algemeen was hun oordeel niet best. Vrouwen zijn slecht, zwak, gevaarlijk. Zij zijn als zakken slijm. Dit negatieve vooroordeel veroorzaakt een geloofscrisis bij haar. Waarom heeft de goede God haar en andere vrouwen geschapen als zij zo slecht waren? Wie het vervolg wil weten, leze het boek⁴.

Tot op de dag van vandaag wordt het Westerse denken voor een groot deel gevormd door de Griekse en Romeinse filosofie en dit heeft een enorme impact op onze waarden en normen en ook op ons zelfbeeld: hoe we ons man-zijn of vrouw-zijn beleven.

Maar de grootste oorzaak van het negatieve denken over de vrouw ligt al in het begin van de schepping en in de breuk die er ontstond tussen de Schepper en de mens. Daar ontbrandde de strijd tussen de seksen, aangewakkerd door de vijand van God. Daar werd het unieke beeld van het man-zijn en het vrouw-zijn, de prachtige weerspiegeling van het beeld van God, versluierd. Daar ging de vloek in werking, het verschrikkelijke gevolg van de zondeval: de man die ging heersen over de vrouw (Gen 3:16). Deze vloek is misbruikt als een mandaat, alsof het de wil van God zou zijn dat de man over de vrouw heerst. Door alle eeuwen heen is het Woord van God tegen de vrouw gebruikt om de positie van de man te versterken. Er is veel verwonding vanwege deze overheersing ook al hebben vrouwen in de samenleving gelijke rechten gekregen.

Gods schepping

We zijn sinds de zondeval verblind voor het goede wat God met ons voorheeft en wantrouwen zijn goede bedoelingen toen Hij man en vrouw schiep en zei: *het is zeer goed!* Mannen denken het alleen te kunnen. Zij denken alleen te kunnen heersen. Maar ze vergeten dat zij zo ook niet goed uit de verf komen. Mannen en vrouwen hebben elkaars gaven nodig. Andy Comiskey zegt het zo: *Vrouwen openbaren het wezenlijk vrouwelijke op aarde. Wanneer dat vrouwelijke ontbreekt kunnen we als mensen en als kerk niet voorspoedig zijn.*

Gods bedoelingen zijn groot: man en vrouw zijn beide geschapen om zijn beeld te weerspiegelen en om de schepping te beheren, om samen de aarde te bewonen, vruchtbaar te zijn en zich te vermenigvuldigen. Ze zijn *samen* geroepen om hun roeping en bestemming vorm te geven (Gen 1:27-31).

Jezus' eerherstel van de vrouw

In de tijd dat mannen in het jodendom baden om te danken dat zij niet als slaaf, heiden of vrouw geboren waren, doorbrak Jezus zelf alle vooroordelen ten aanzien van de vrouw en behandelde hij haar als gelijkwaardig en met respect. In een tijd waarin vrouwenhaat in alle omringende culturen dominant was, doorbrak Hij deze diepgewortelde culturele patronen met een nieuw soort mensbeeld waarin man en vrouw gelijkwaardig en aanvullend zijn.

Zijn leven is hiervan een afspiegeling. Bij zijn komst in deze wereld werd hij toevertrouwd aan een vrouw. Hij had vrouwen onder zijn volgelingen⁵, hij aanvaardde hun liefde wanneer deze op

³ R. N. Longenecker, *New Testament Social Ethics for Today*. Grand Rapids: Eerdmans, 1984, 70-74

⁴ Christine de Pisan, *Het Boek van de Stad der Vrouwen*. Vertaald uit het Midden-Frans en ingeleid door Tine Ponfoort. Amsterdam: Uitgeverij Sara, 1984

⁵ Mar 15:41

Waarom geen Vrouwen, Loren Cunningham & David Hamilton

een oprechte en gepassioneerde manier geuit werd en stelde zulke vrouwen in het centrum in plaats van hen onzichtbaar te maken ⁶. Hij ging diepgaande theologische discussies met hen aan, zoals met Martha en met de Samaritaanse vrouw, in een tijd waarin vrouwen niet onderwezen mochten worden uit de Thora! Het waren vrouwen die als laatste bij het Kruis waren en als eerste van zijn opstanding getuige waren en dit feit door mochten geven⁷. Kortom: Jezus was niet afwerend naar vrouwen toe. Voor hem hoorden ze er helemaal bij in een cultuur waar mannen de dienst uitmaakten.

Het vooroordeel over Paulus

Wanneer we de teksten bestuderen die vrouwen lijken te beperken in hun functioneren, blijkt dat de Bijbel veel positiever is over de betrokkenheid van vrouwen in gemeente en zendingswerk dan vaak wordt verondersteld. Loren Cunningham en David Hamilton hebben in hun boek diepgaand onderzoek gedaan en komen met goed onderbouwde inzichten. Zij werpen een ander licht op de Paulinische teksten en ze laten zien dat Paulus juist heel positief ten aanzien van vrouwen was. Zo laten ze zien dat Paulus naast vrouwen werkte en hen juist bemoedigde en respecteerte voor het werk dat ze in Gods koninkrijk verrichtten ⁸. Paulus behandelde vrouwen als medewerkers en gelijken. Hij ondersteunde en stimuleerde hen in de openbare bediening. Hij maakte het mogelijk dat vrouwen onderwijs ontvingen. Ook komen de “zwijgteksten” aan bod. Volgens het schrijversduo moeten we die interpreteren door ze in de context te plaatsen van samenkomsten van een specifieke gemeente waarin vrouwen actief betrokken waren. Ze namen deel aan het bidden en profeteren. Ze worden het zwijgen opgelegd vanwege een specifieke situatie in hun samenkomsten⁹.

Hetgeen gezegd wordt in 1 Kor. 14:32-36 vereist nauwkeurig lezen. Er staat dat vrouwen in een openbare bijeenkomst moeten zwijgen, want anders handelen zij schandelijk en tegen de norm of de gewoonte. Wij weten dat in de Griekse, Romeinse en joodse wereld een vrouw niet kan spreken in een openbare bijeenkomst, zoals in de senaat of in een rechtszaal. Om het evangelie niet in diskrediet te brengen wordt in de Romeinse kolonie Korinthe de Romeinse norm gehanteerd. In onze tijd is de norm precies andersom, zodat het tot zwijgen verplichten van vrouwen aanstoet geeft en schandelijk is. Derhalve, om de bedoeling van het gebod recht te doen: geen schandelijk gedrag dat buitenstaanders reden tot kwaadspreken zou geven, dus moeten vrouwen nu wel mogen spreken.

Kerkgeschiedenis

Aan het begin van de christelijke kerk werd op de pinksterdag (Hand 2) de profetie van Joël 2:28-32 vervuld waarin voorzeggd werd dat Gods Geest in gelijke mate op zowel mannen als vrouwen uitgestort zou worden. Met de uitstorting van de Geest werden de gaven en bedieningen aan zowel mannen als vrouwen gegeven. Gods droom is dat ieder mens gaat functioneren naar de gaven die Hij voor hen gekozen heeft. Dit geldt voor zowel de man als de vrouw. In de eerste gemeenten deden vrouwen ten volle mee. Na slechts een paar generaties werd de actieve dienst van vrouwen belemmerd door mannelijke supervisie. Het deed er niet meer toe welke gaven God haar had gegeven want haar vrouw-zijn sloot haar sowieso uit van allerlei taken in de gemeente. Dit is in tegenspraak met één van de fundamentele waarop Gods kerk rust: éénheid in Christus, waarbij geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen joden of Grieken, slaven of vrijen, mannen of vrouwen. Door de doop zijn allen één met Christus geworden. (Gal 3 : 27-28). Daardoor verdwijnen religieuze en culturele verschillen (jood of Griek), de sociale en maatschappelijke verschillen (slaaf of vrije), en de gender- of seksuele

---

⁶ Joh 12:3

⁷ Mat 28:10

⁸ Rom. 16: 1-16

⁹ Zie: *Waarom geen Vrouwen* Hfdst. 13-16

Waarom geen Vrouwen, Loren Cunningham & David Hamilton

verschillen (man of vrouw). In het Lichaam van Christus dienen we allemaal samen. Geen deel kan gemist worden, geen deel is belangrijker dan het andere. Geen deel leidt alleen maar en geen deel onderwerpt zich alleen maar. Ieder geeft en ontvangt tegelijkertijd. Alleen Christus is het Hoofd.

Loren Cunningham ziet het als een geweldige kans wanneer vrouwen ingezet worden in Gods Koninkrijk. Hij gelooft dat *"wanneer vrouwen ingezet worden op Gods manier, Gods doelen bereikt zullen worden. Waar geestelijke leiders het voortouw nemen en de vrouw op die manier willen bevestigen, is er leven, groei en zegen"*.

Juist binnen de gemeente zou de vrouw haar gelijkwaardigheid aan de man moeten ervaren en zich kunnen ontwikkelen, zouden vrouwen de ruimte moeten krijgen om God in hun gaven en roeping te gehoorzamen, naast de man. God roept zowel mannen als vrouwen om betrokken te zijn bij de uitbreiding van zijn Koninkrijk; om dat te doen met liefde en met de gaven die Hij aan hen gegeven heeft door zijn Geest. Zo weerspiegelen ze samen op een krachtige manier zijn beeld: Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen!

Auteurs: Paulien Zeeman-Lens (BHS), Drs. Sylvia Waardenburg, John Karsten (MA)
06-04-2011